

Prof. Dr. Mahmut KAŞIKCI

İstanbul Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Ana Bilim Dalı

Doç. Dr. Altan RENÇBER

İstanbul Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Mali Hukuk Ana Bilim Dalı

VERGİ CEZA HUKUKU

onikilevha
İKİNDİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASIYA ÖN SÖZ	V
ÖN SÖZ.....	VII

BİRİNCİ BÖLÜM KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR, VERGİ SUÇ VE KABAHATLERİNİN NEDENLERİ VE TARİHÇESİ

I. SUÇ, KABAHAT VE İDARİ YAPTIRIM KAVRAMLARI, SUÇ VE KABAHAT AYRIMI	1
A. Suç Kavramı	1
B. Ceza Kanunlarında Suç Ayrımları	3
C. Kabahat Kavramı.....	6
1. Alman Hukukunda Kabahat Kavramı.....	8
2. Kabahat Kavramının Tarihiçesi	10
D. Suç ve Kabahat Ayrımı	14
1. Suç Politikası Açısından Bir Fiilin Suç veya Kabahat Olarak Belirlenmesi – Esasa İlişkin Ayrımalar	15
a. Niteliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler.....	15
b. Niceliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler	18
c. Niteliksel ve Niceliksel Ölçüte Göre Ayıran Görüşler.....	21
2. Suç ve Kabahat Ayrımına İlişkin Değerlendirme.....	23
3. Vergi Suçları ve Kabahatleri Ayrımına İlişkin Değerlendirme	29
E. İdari Yaptırım Kavramı.....	34
1. Genel Olarak	34

2. İdari Yaptırım Kavramının Benzer Diğer Kavramlardan Ayırt Edilmesi	41
a. Adli Yaptırımlardan Farkları.....	41
b. Kolluk Tedbirlerinden Farkları.....	45
c. Disiplin Yaptırımlarından Farkları.....	46
d. Disiplin Hapsi ve Tazyik Hapsi Yaptırımından Farkları	49
F. Vergi Kabahati Kavramı	50
1. Vergi Kabahatlerinin Tespiti	51
a. Karşılığında İdari Para Cezası Öngörölmüş Olan Vergi Kabahatleri.....	51
(1) Vergi Usul Kanunu'nda Düzenlenmiş Olan Vergi Kabahatleri.....	52
(2) Vergi Usul Kanunu Dışında Düzenlenmiş Olan Vergi Kabahatleri	52
b. Karşılığında İdari Tedbir Öngörölmüş Olan Vergi Kabahatleri	58
c. Gecikme Faizi ve Zammının Cezai Boyutunun Değerlendirilmesi.....	62
2. Vergi Kabahatlerine Uygulanacak Olan Kanun Normları	68
a. Vergi Kabahatleri Alanında Norm Çatışması ve Kabahatler Kanunu'nun Genel Kanun Niteliği.....	69
b. Doktrinsel Görüşler ve Uygulama	70
c. Mevzuat Kanun Uygulaması: Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu'nun (Ordnungswidrigkeitengesetz) İncelenmesi	74
d. Değerlendirme	75
(1) Kabahatler Kanunu'nun Vergi Kabahatleri Açısından Uygulanabilirliğine İlişkin Değerlendirme	75
(2) Vergi Kabahatleri Açısından Uygulama Alanı Bulmayacak Kabahatler Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi.....	79
II. KABAHAHLERİN SINIFLANDIRILMASI	87

A. Kabahatlerin Sınıflandırılması Gereği.....	88
B. Kabahatlerin Sınıflandırılmasına İlişkin Görüşler.....	88
C. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa Adalet Divanı Uygulaması.....	90
D. Değerlendirme - İdari Kurulların/Bağımsız Kurulların Yetkili Olduğu Kabahatler ve Mahkemelerin-Kolluğun Yetkili Olduğu Kabahatler	96
E. Vergi Kabahatlerinin Sınıflandırılması.....	98
III. SUÇ VE EKONOMİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ AÇIKLAMAYA ÇALIŞAN GÖRÜŞLER, EKONOMİK SUÇ KAVRAMININ ORTAYA ÇIKIŞI VE VERGİ SUÇ VE KABAHAHLERİNİN NEDENLERİ	100
A. Genel Olarak Suç ve Ekonomi Arasındaki Bağlantıyı Açıklamaya Çalışan Görüşler ve Ekonomik Suç Kavramının Ortaya Çıkışı	100
B. Vergi Suç ve Kabahatlerinin Nedenlerine İlişkin Görüşler ve Değerlendirmemiz	104
1. Vergi Suç Ve Kabahatlerinin Nedenlerine İlişkin Görüşler ...	104
2. 4369 Sayılı Kanun'nun Genel Gereğesi'nde açıklanan sebepler	111
3. Değerlendirme ve Kanaatimiz	112
a. Değerlendirme	112
b. Kanaatimiz.....	116
IV. VERGİ SUÇ VE KABAHAHLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	122
A. İlk Zamanlar Hukuku	123
1. İlkel Topluluklar Dönemi	123
2. İbrani Hukuku.....	124
3. Eski Yunan Hukuku	125
4. Mısır	126
5. Roma Hukuku.....	127
B. Orta Çağ Hukuku.....	130
C. Yeni Çağ	133

D. Türk Hukuku.....	134
1. İslamiyetin Kabulünden Önceki Dönem	134
2. İslam Hukuku.....	135
3. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi.....	138
a. Tanzimat Öncesi Dönem.....	138
b. Tanzimat Sonrası Dönem	140
4. Cumhuriyet Dönemi	144
a. Cumhuriyetin İlanından 5432 Sayılı VUK'un Kabulüne Kadar Olan Dönem.....	144
b. 5432 Sayılı VUK'un Düzenlemesi	146
(1) 5432 Sayılı VUK'un İlk Şekli	146
(2) 5815 Sayılı Kanun değişikliği.....	149
(3) 6094 Sayılı Kanun Değişikliği.....	153
(4) 213 Sayılı VUK'un Düzenlemesi.....	155
i. 213 Sayılı VUK'un İlk Şekli.....	155
ii. 2365 Sayılı Kanun Değişikliği.....	157
iii. 4008 Sayılı Kanun Değişikliği.....	160
iv. 4108 Sayılı Kanun Değişikliği.....	161

İKİNCİ BÖLÜM
SUÇ VE KABAHLERİ İLİŞKİN
TEMEL İLKELER VE VERGİ SUÇ VE
KABAHLERİNİN BU İLKELER
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. GENEL OLARAK.....	165
II. KABAHLERİ İLİŞKİN TEMEL İLKELER VE VERGİ KABAHLERİ UYGULAMASININ İLKELER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	168
A. Kanunilik İlkesi.....	168
1. Kabahatlerde Kanunilik İlkesinin Temelleri.....	168

-
2. Kanunilik İlkesi Açısından Vergi Kabahatlerine Uygulanacak Hüküm, Hükümün Uygulaması ve Kabahatler Kanunu'nun 4. Maddesinin Anayasa'ya Aykırılığı Sorunsalı..... 174
 3. Kanunilik İlkesinin Sonuçları ve Vergi Uygulamasının Sonuçlar Açısından Değerlendirilmesi 187
 - a. Kanun Koyucu Açısından Sonuçları 187
 - (1) Belirlilik İlkesi 187
 - i. Ekonomik Yaklaşım İlkesinin Belirlilik İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi..... 190
 - ii. Vergi Kanunlarındaki Karışık Hükümler ve Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi 200
 - iii. Çelişik İçtihatlar ve Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi..... 201
 - iv. Vergi Usul Kanunu'nun 341. Maddesinin 2. Fıkrasının Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi..... 204
 - v. Vergi Usul Kanunu'nun 352. Maddesinin Son Fıkrasının Belirlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi..... 204
 - (2) İdarenin İşlemleriyle Kabahat ve Yaptırımının Yaratılması ve Kaldırılması Yasağı..... 204
 - i. Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesinin 2. ve 4. Fıkralarında Bulunan Özel Usulsüzlük Kabahatinin Değerlendirilmesi 207
 - ii. Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. Maddesinin Değerlendirilmesi 209
 - iii. Cumhurbaşkanının Cezaları Güncelleme Yetkisinin Belirlilik İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi..... 212
 - iv. Vergi Ziyat Kabahatinin Hareket Unsuru Olan “Vergisel Ödevlerin Yerine Getirilmemesi veya Eksik Yerine Getirilmesi” Bağlamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Vergisel Ödevleri Belirleme Yetkisinin Değerlendirilmesi..... 214

v. Gümrük Kanunu'nun 241. Maddesinin 1. Fıkrasının Değerlendirilmesi.....	215
vi. Uzlaşma Kurumunun Değerlendirilmesi	216
vii. Vergi Ziyatı Kabahati Açısından Failinin İdare Tarafından Belirlendiği Durumlar ve Değerlendirilmesi.....	217
viii.3100 Sayılı Kanunun Mükerrer 8. Maddesinin 2. Fıkrasının Değerlendirilmesi	218
b. Uygulama Bakımından Sonuçları	219
(1) Örf ve Adet Kurallarıyla Kabahat ve Yaptırımının Yaratılması Yasağı	219
(2) Kıyas ve Kıyasa Varacak Ölçüde Genişletici Yorum Yasağı	222
c. Hem Kanun Koyucu Hem Uygulama Bakımından Sonucu: Geçmişe Yürüme Yasağı.....	225
(1) Kabahat İçeren Kanunların Zaman Bakımından Uygulanması.....	225
(2) Vergi Kabahatının İşlendiği Zaman	226
(3) Vergi Kabahatleri Açısından Geçmişe Yürüme Yasağı.....	230
B. Ne Bis In Idem İlkesi	239
1. Genel Olarak	239
2. Vergi Suç ve Kabahatleri Açısından Ne Bis In Idem İlkesinin Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi	241
C. Masumiyet İlkesi	244
1. Vergi Hukukundaki Suçluluk-Sorumluluk Karineleri ve Değerlendirilmesi.....	246
2. İçeriğinde Vergi veya Ceza Tarhı Öngörmeyen Bu Nedenle Kesin ve Yürütülebilir Bir İşlem Olmadığı Gerekçesiyle Aleyhine Dava Açılması Kabul Edilmeyen İnceleme Raporları ve Değerlendirilmesi.....	251
3. Vergi Usul Kanunu 153/A-11 Maddesinin Değerlendirilmesi.....	253

4. Vergi İdaresinin Vergi Borcu ve Cezası Kesinleşmiş Mükellefleri İlan Etmesinin Lekelenmeme Hakkı Değerlendirilmesi.....	254
5. Özel Esaslara Tabi Mükellef Uygulamasının ve Kod Listelerinin Masumiyet İlkesi Açısından Değerlendirilmesi .	256
D. Cezaların Kişiselliği İlkesi.....	258
1. Görevlinin İkazına Rağmen Durmayan Aracın Sahibi Adına Kesilen Özel Usulsüzlük Cezasının Değerlendirilmesi.....	262
2. Tüzel Kişilerin Sorumluluklarına Cezaların Kişiselliği İlkesi Uyarınca Değerlendirilmesi	264
3. Eski Dönem Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğunun Kişisellik İlkesi Uyarınca Değerlendirilmesi.....	267
E. Ölçülülük İlkesi	269
1. Maktu Vergi Cezalarının Ölçülülük İlkesine Uygunluğunun Değerlendirilmesi.....	275
2. Özel Usulsüzlük Kabahatinin Orantılılık İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	277
3. Vergi Ziyayı Kabahatinin Orantılılık İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	278
4. Vergi Ziyayı Kabahatinin Elverişlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	284
5. Usulsüzlük Kabahatlerinin Elverişlilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	286
F. Eşitlik İlkesi	289
1. Uzlaşma Kurumunun Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	291
2. Vergi Aflarının Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi	292
3. Genel Usulsüzlük Cezalarının Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	294
4. İzaha Davet Uygulaması ve Eşitlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	295

5. Eşitliğe Aykırı Vergi Uygulamaları ve Değerlendirilmesi.....	297
G. Kusur İlkesi.....	297
H. Hümanizm İlkesi.....	299
III. VERGİ SUÇLARININ CEZA HUKUKUNA EGEMEN OLAN ANAYASAL İLKELER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ....	305
A. KANUNİLİK İLKESİ.....	305
1. Hesap ve Muhasebe Hilesi Yapma Suçunun Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	305
2. VUK md.359/d'nin Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	306
B. NEMO TENETUR İLKESİ.....	307
1. Genel Olarak.....	307
2. Defter Kayıt ve Belgeleri Gizleme Suçunun Nemo Tenetur İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	308

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM VERGİ SUÇLARI

I. VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARI.....	311
A. TERİM SORUNU.....	311
1. Genel Açıklamalar.....	311
2. Mevzuatımızda Kaçakçılık Suçları.....	313
3. Sonuç.....	315
B. VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARININ UNSURLARI.....	319
1. Kanuni Hükümler.....	319
2. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının Maddi Unsurları.....	322
a. Fail.....	322
(1) Gerçek Kişiler.....	322
i. Küçük ya da Kısıtlıların Kanuni Temsilcilerinin Sorumluluğu.....	324
ii. Adi Ortaklıklar.....	325
iii. Adi Komandit Şirketler.....	326

iv. Kollektif Şirketler	327
(2) Tüzel Kişiler.....	328
b. Konu	338
(1) Genel Olarak	338
(2) İğfal Kabiliyeti.....	340
c. Mağdur	348
d. Hareket.....	348
e. Netice.....	349
(1) Genel Olarak	349
(2) Zarar Suçu-Tehlike Suçu Ayrımı	350
f. Nedensellik Bağlı.....	357
3. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının Manevi Unsuru.....	358
a. Genel Olarak	358
b. Amaç Unsuru Açısından Değerlendirme: Suçun Vergisel Ödev ve İşlemlere Yönelik Olması Gerekip Gerekmediği.....	362
4. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının Hukuka Aykırılık Unsuru	364
C. Kusur.....	366
1. Genel Olarak	366
2. Kusuru Etkileyen Nedenler.....	367
a. Yaş Küçüklüğü.....	368
b. Sağır ve Dilsizlik	370
c. Akıl Hastalığı.....	370
D. Etkin Pişmanlık.....	371
1. Genel Olarak	371
2. Şartları	374
a. Suçun Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Olması.....	376
b. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının İşlenmesi Suretiyle Vergi Ziyai'nin Ortaya Çıkmış Olması	376
c. Ödeme Şartı	380
d. Süre Şartı.....	383

e. Kişi Yönünden Şart	385
E. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının Özel Görünüş Biçimleri.....	386
1. Teşebbüs.....	386
a. Genel Olarak	386
b. Vergi Kaçakçılığı Suçlarının Teşebbüs Hükümleri Açısından Değerlendirilmesi	389
c. Gönüllü Vazgeçme	392
2. İştirak	393
a. Türk Ceza Kanunu'nun İştirak Konusundaki Sistemi	393
b. Vergi Ceza Hukukunda İştirak.....	398
(1) Genel Olarak –Menfaat İndirimi.....	398
(2) Mali Müşavirlerin Durumu	403
(3) Uygulamada Karşılaşılan Diğer İştirak Halleri	405
3. İçtima	407
F. Suçun Unsurları Dışında Kalan, Yaptırımın Uygulanması İçin Gereken Veya Yaptırım Uygulanmasını Engelleyen Özel Koşullar	419
1. Vergi Türüne İlişkin Şartlar	419
2. Soruşturma Şartı.....	419
a. VUK'un 367. Maddesinde Öngörülen Soruşturma Şartı 419	
(1) Genel Olarak	419
(2) VUK md. 359 ç ve d Bentleri Açısından Değerlendirme	431
b. Anılan Soruşturma Şartının Anayasa'ya Aykırı Olup Olmadığı Meselesi.....	433
G. Yaptırım.....	439
1. Genel Olarak	439
2. Mükellefiyet Kaydının Re'sen Terkini.....	441
3. Cezada İndirim	448
4. Tekerrür.....	452
H. TÜRK HUKUKUNDA VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARI	461

1. Defter ve Kayıtlarda Muhasebe ve Hesap Hileleri
Yapmak, Gerçeğe Aykırı Hesap Açmak veya Çifte Kayıt
Açmak Suçu..... 461
 - a. Defter ve Kayıtlarda Hesap ve Muhasebe Hileleri
Yapmak..... 461
 - b. Gerçek Olmayan veya Kayda Konu İşlemlerle İlgisi
Bulunmayan Kişiler Adına Hesap Açmak 469
 - c. Defterlere Kaydı Gereken Hesap ve İşlemleri Vergi
Matrahının Azalması Sonucunu Doğuracak Şekilde
Tamamen veya Kısmen Başka Defter, Belge ve Diğer
Kayıt Ortamlarına Kaydetmek..... 471
2. Defter, Kayıt ve Belgeleri Tahrif Etmek, Gizlemek veya
Muhteviyatı İtibarı ile Yanıltıcı Belge Düzenlemek ya da
Kullanmak Suçu..... 477
 - a. Defter, Belge ve Kayıtları Tahrif Etmek 477
 - b. Defter, Belge ve Kayıtları Gizlemek..... 480
 - c. Muhteviyatı İtibarı ile Yanıltıcı Belge Düzenlemek..... 497
 - d. Tahrif Edilmiş ya da Muhteviyatı İtibarı İle Yanıltıcı
Olarak Düzenlenmiş Belgeleri Kullanmak..... 507
3. Defter, Kayıt ve Belgeleri Yok Etmek veya Defter
Sayfalarını Yok Ederek Yerine Başka Yaprak Koymak ya
da Hiç Yaprak Koymamak ve Sahte Belge Düzenlemek ve
Kullanmak Suçu..... 510
 - a. Defter, Kayıt ve Belgeleri Yok Etmek 510
 - b. Defter Sayfalarını Yok Ederek Yerine Başka Sayfalar
Koymak veya Hiç Sayfa Koymamak..... 511
 - c. Belgelerin Asıl veya Suretlerini Tamamen veya
Kısmen Sahte Olarak Düzenlemek ya da Bu Belgeleri
Kullanmak..... 512
 - (1) Genel Olarak 512
 - (2) Sahte Belge Düzenleme ve Kullanma Suçları
Açısından İçtima..... 533

4. İzni Olmadığı Halde Belge Basmak veya Bilerek Bu Belgeleri Kullanmak Suçu.....	539
5. Ödeme Kaydedici Cihazlara İlişkin Suç	541
6. Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasalarında Özel Etiket Ve İşaretlerle Ürünlerin Etiketlenmesi Veya İşaretlenmesi Ve Etiketlenen Veya İşaretlenen Ürün Bilgilerinin Kurulan Veri Merkezine Aktarılmasını Sağlayan Sisteme Fiziksel Veya Bilişim Yoluyla Müdahale Suçu.....	549
II. VERGİ MAHREMİYETİNİN İHLALİ SUÇU.....	551
III. MÜKELLEFLERİN ÖZEL İŞLERİNİ YAPMA SUÇU	561

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM VERGİ KABAHAHLERİ

I. VERGİ KABAHAHLERİNİN YAPISAL UNSURLARI	565
A. Maddi Unsurları	566
1. Vergi Kabahatlerinin Faili	566
a. Fail Kavramı	567
b. Genel Kabahatler-Özgü Kabahatler Ayrımı.....	567
2. Vergi Kabahatlerinin Konusu ve Korunan Hukuki Değer	569
3. Vergi Kabahatlerinde Mağdur	571
4. Vergi Kabahatlerinin Hareket Unsuru	572
a. Hareket Çeşitlerine Göre Vergi Kabahatleri.....	573
(1) Serbest Hareketli Vergi Kabahatleri – Bağlı Hareketli Vergi Kabahatleri- Seçimlik Hareketli Vergi Kabahatleri	574
(2) Tek Hareketleri Vergi Kabahatleri – Birden Fazla Hareketli Vergi Kabahatleri.....	576
(3) Ani Vergi Kabahatleri – Mütemadi Vergi Kabahatleri.....	577
(4) İcrai Vergi Kabahatleri – İhmalî Vergi Kabahatleri....	579

b. Bir Başkası İçin Hareket	580
(1) Gerçek Kişilerin Temsilci veya Çalışanlarının Hareketi.....	580
(2) Tüzel Kişilerin Temsilci veya Çalışanlarının Hareketi.....	584
i. Tüzel Kişilerin Çalışanlarının Hareketi.....	589
ii. Kabahatler Kanunundaki Özellikli Durumlar	590
iii. Tüzel Kişilerin Sorumluluğuna İlişkin Olarak Mehaz Alman Düzene Aykırılıklar Kanunu Uygulaması	592
c. Mücbir Sebepilerin Değerlendirilmesi.....	595
5. Vergi Kabahatlerinin Netice Unsuru	597
a. Sırf Hareket Kabahatleri – Neticeli Kabahatler.....	599
b. Tehlike Kabahatleri – Zarar Kabahatleri	600
6. Vergi Kabahatlerinin Nedensellik Bağı.....	603
7. Objektif İsnadiyet.....	605
B. Manevi Unsurları.....	605
1. Manevi Unsurun Türleri.....	610
a. Kast	610
b. Kastı Kaldıran Hata	612
c. Taksir	617
2. Vergi Ziyayı Kabahatinin Nitelikli Halinin Manevi Unsuru Sorunu	619
3. Ekonomik Yaklaşım İlkesi Uyarınca Uygulanan Vergi Ziyayı Cezalarında Manevi Unsur Sorunu.....	622
C. Hukuka Aykırılık Unsuru	623
1. Genel Olarak	623
2. Hukuka Uygunluk Nedenleri	624
a. Kanun Hükmünün Yerine Getirilmesi.....	626
b. Hakkın Kullanılması	627
II. KUSUR	629

A. Kusur Kavramı ve Kabahatler Hukuku Açısından Uygulanabilirliği.....	630
B. Kusuru Etkileyen Nedenler.....	632
1. Kusuru Ortadan Kaldıran Nedenler.....	633
a. Yaş Küçüklüğü.....	634
b. Sağır ve Dilsizlik	637
c. Akıl Hastalığı.....	639
d. Geçici Nedenler.....	642
2. Mazeret Nedenleri	642
a. Hukuka Aykırı Ancak Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi	644
b. Zorunluluk Hali.....	646
c. Cebir ve Tehdit	649
3. Kusurluluğu Etkileyen Hata	651
a. Haksızlık Hatası.....	651
(1) Vergisel Yanılma.....	653
(2) Vergi Hukukunda Eski Dönemlerde Kabul Edilmiş Haksızlık Hataları.....	656
b. Kusurluluğu Kaldıran Nedenlerin Maddi Koşullarında Hata	657
III. CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN DİĞER ŞARTLARI.....	658
A. Objektif Cezalandırılabilme Şartları	658
B. Şahsi Cezasızlık Sebepleri.....	658
1. Yasama Dokunulmazlığı.....	658
2. Cumhurbaşkanının Dokunulmazlığı.....	663
3. Diplomatik Dokunulmazlık	664
4. Hakim ve Savcılarının Durumu	667
IV. VERGİ KABAHAHLERİN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ.....	668
A. Teşebbüs	668
1. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme	670
2. Gönüllü Vazgeçme	672

B. İştirak.....	672
1. Tek Tip Faillik Sistemi.....	673
2. Kabahate İştirakin Şartları.....	675
3. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme ve Özellikli Durumlar	676
a. Vergi Kabahatleri Açısından Değerlendirme	676
b. Meslek Mensuplarının İştiraki.....	684
c. İştirak Nedeniyle Uygulanacak İdari Yaptırımlarda Yetkili Vergi Dairesi Sorunu	692
C. İçtima.....	694
1. Fiil Tekliği-Fiil Çokluğu	694
2. Aynı Vergi Kabahatinin Birden Fazla Kez İşlenmesi	698
a. Kabahatler Kanunu Açısından.....	698
b. Vergi Usul Kanunu Açısından.....	699
c. Değerlendirme	701
3. Fikri İçtima	702
a. Kabahatler Kanunu Açısından.....	703
b. Vergi Usul Kanunu Açısından.....	704
c. Uygulama	707
d. Değerlendirme	708
4. Vergi Kabahatleri ile Vergi Suçları Arasında İçtima.....	710
a. Kabahatler Kanunu Açısından.....	710
b. Vergi Usul Kanunu Açısından.....	712
c. Değerlendirme ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması.....	713
(1) Genel Olarak	713
(2) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi İçtihadı Işığında Ne bis İn İdeme İlişkin Uygulamanın Değerlendirilmesi.....	716
i. Aynıyet (İDEM) – Fiil Aynılığı	716
ii. Aynıyet (İDEM) – Fail Aynılığı	724
iii. Mükerrerlik (BİS)	727

iv. Anayasa Mahkemesinin İptal Kararının Ardından Mevcut Uygulamaya İlişkin Değerlendirme	734
V. YAPTIRIM.....	739
A. Genel Olarak.....	739
B. Tekerrür.....	739
1. Genel Olarak	739
2. Vergi Hukukunda Tekerrürün Şartları.....	741
a. Kabahatin Türünün Vergi Ziyayı veya Usulsüzlük Olması.....	741
b. Önceki Kabahat İle Sonraki Kabahatin Aynılığı.....	742
c. Failin Aynı Kişi Olması	743
d. Önceki Kabahatin Cezasının Kesinleşmiş Olması	744
e. Sonra İşlenen Kabahatin Cezasının Belli Sürede Kesilmesi.....	747
3. Tekerrür Nedeniyle Uygulanacak Ceza	747
4. Kabahatlerde Birleşme Durumunda Uygulanacak Olan Ceza.....	748
VI. TÜRK HUKUKUNDA VERGİ KABAHAHLERİ.....	750
A. Vergi Ziyayı Kabahati	750
1. Hareket Unsuru	751
a. Kabahatin Temel Halinde Hareket	752
b. Kabahatin Daha Az Cezayı Gerektiren Nitelikli Hallerinde Hareket	754
(1) Beyannamenin Kendiliğinden Geç Verilmesi	754
(2) Beyannamenin İzaha Davet ile Verilmesi	756
c. Kabahatin Daha Fazla Cezayı Gerektiren Nitelikli Halinde Hareket	757
(1) Vergi Usul Kanunu'nun 359. Maddesinde Yer Alan Fiillerle Vergi Ziyayına Sebebiyet Verilmesi	757
(2) Mükellefiyet Tesis Ettirilmemesi Suretiyle Vergi Ziyayına Neden Olunması.....	762
2. Netice Unsuru.....	769

a.	Verginin Eksik veya Geç Tahakkuku	771
(1)	Genel Olarak	771
(2)	Geçici Vergiye İlişkin Değerlendirme	773
(3)	Veraset ve İntikal Vergisinde	776
b.	Verginin Haksız Yere Geri Verilmesi	778
B.	Usulsüzlük Kabahatleri	779
1.	Genel Usulsüzlük Kabahatleri	780
a.	Birinci Derece Usulsüzlükler	780
(1)	Vergi ve Harç Beyannamelerini Süresinde Verilmemesi.....	780
(2)	Defterlerin Tutulmaması	782
(3)	Defter Kayıtları ve Bunlarla İlgili Vesikaların Karışık Noksan ve Usulsüz Olması.....	785
(4)	Çiftçiler tarafından 245 inci madde hükmüne göre muhtar ve ihtiyar heyetlerince yapılan davete müddetinde icabet edilmemesi.....	787
(5)	Kayıt Nizamına İlişkin Hükümlere Aykırılık.....	787
(6)	İşe Başlamanın Zamanında Bildirilmemesi	788
(7)	Defterlerin Tasdik Ettirilmemiş Olması	789
(8)	Diğer Ücretlerde Tarh Zamanı Geçtiği Halde Verginin Tarh Edilmemiş Olması.....	791
(9)	Veraset ve İntikal Vergisine İlişkin Beyannamenin Belirtilen Sürede Verilmemiş Olması.....	791
b.	İkinci Derece Usulsüzlükler	792
(1)	Veraset ve İntikal Vergisine İlişkin Beyannamenin Belirtilen Sürede Verilmemiş Olması.....	792
(2)	Ekim ve Sayım Beyanının Süresi İçinde veya Tam Olarak Yapılmaması	793
(3)	Vergi Kanunlarında Yer Alan Bildirimlerin Zamanında Yapılmaması.....	793
(4)	Vergi Karnesinin Zamanında Alınmaması	794

(5) Defter Tasdiklerinin Belirtilen Sürede Yapılmamış Olması	794
(6) Bazı Evraklarla İlgili Şekli Ödevlere Uyulmaması.....	795
(7) Bazı Evrak ve Vesikaların Bulunmaması veya İbraz Edilmemesi.....	796
c. Genel Usulsüzlük Kabahatlerinin Cezaları	796
2. Özel Usulsüzlük Kabahatleri.....	797
a. Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesi Kapsamında Düzenlenen Özel Usulsüzlük Kabahatleri	798
(1) Birinci Bentte Düzenlenen Kabahatler	798
i. Belge Vermeme ve Almama.....	803
ii. Belgede Gerçek Meblağdan Farklı Meblağlara Yer Verilmesi.....	812
iii. Elektronik Ortamda Düzenlenmesi Gereken Belgelerin Kâğıt Olarak Düzenlenmesi.....	813
iv. Belgenin Hiç Düzenlenmemiş Sayılması.....	815
v. Tekerrür.....	825
vi. Nitelikli Haller	829
vii. Etkin Pişmanlık.....	832
(2) İkinci Bentte Düzenlenen Kabahatler	832
(3) Üçüncü Bentte Düzenlenen Kabahatler	839
(4) Dördüncü Bentte Düzenlenen Kabahatler.....	840
(5) Altıncı Bentte Düzenlenen Kabahatler	842
(6) Yedinci Bentte Düzenlenen Kabahatler	845
(7) Sekizinci Bentte Düzenlenen Kabahatler	846
(8) Dokuzuncu Bentte Düzenlenen Kabahatler	847
(9) Onuncu Bentte Düzenlenen Kabahatler	848
(10)	
On Birinci Bentte Düzenlenen Kabahatler	849
b. Vergi Usul Kanunu'nun 355. Maddesi Kapsamında Düzenlenen Kabahat	850
c. Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355. Maddesi Kapsamında Düzenlenen Kabahatler.....	851

BEŞİNCİ BÖLÜM
KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA VERGİ
SUÇ VE KABAHATLERİNE İLİŞKİN
DÜZENLEMELER

I. YÖNTEME İLİŞKİN GENEL AÇIKLAMALAR.....	869
II. KARA AVRUPASI ÜLKELERİ.....	869
A. Almanya	870
1. Alman Hukukunda Vergi Ceza Sistemi.....	872
2. Alman Hukukunda Vergi Suçları.....	873
3. Alman Hukukunda Vergi Kabahatleri	877
4. Vergi Hukukuna Uygulanacak Olan Düzene Aykırılıklar Kanunu Hükümleri.....	885
B. Finlandiya	890
1. Finlandiya Hukukunda Vergi Suçları.....	891
2. Finlandiya Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	893
C. Hollanda.....	894
1. Hollanda Hukukunda Vergi Suçları.....	898
2. Hollanda Hukukunda Vergi Kabahatleri	898
D. Fransa.....	900
1. Fransız Hukukunda Vergi Suçları.....	902
2. Fransız Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	905
E. İtalya.....	908
1. İtalyan Hukukunda Vergi Suçları	910
2. İtalyan Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	911
F. İspanya.....	917
1. İspanya Hukukunda Vergi Suçları.....	918
2. İspanya Hukukunda Vergi Kabahatleri	920
G. Rusya	926
1. Rus Hukukunda Vergi Suçları.....	927
2. Rus Hukukunda Vergi Kabahatleri	929

III. Anglo-Sakson Ülkeleri.....	932
A. İngiltere	932
1. İngiliz Hukukunda Vergi Suçları	934
2. İngiliz Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	935
B. Amerika Birleşik Devletleri.....	939
1. Amerikan Hukukunda Vergi Suçları.....	942
2. Amerikan Hukukunda Vergi Kabahatleri.....	945
KAYNAKÇA.....	951